KULMÂKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI 1/2025

KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEESUS (EF 2:20)

KEVÄTKAUSI AVATTIIN

AIKA ON KYPSÄ

Oma akkreditoitu teologikoulutus on ollut Suomen teologisen instituutin ja sen jäsenjärjestöjen haaveena enemmän tai vähemmän koko STI:n 38-vuotisen olemassaolon ajan. Oman koulutuksen kautta on mahdollista varmistaa, että opiskelijat saavat hengelliseen työhön tarvittavat tiedot ja taidot virallisten opintojen kautta, eikä täydennyskoulutuksena, kuten tällä hetkellä.

Parinkymmenen vuoden aikana STI:n hallituksessa ehdin itsekin nähdä monenlaista suunnitelmaa, joiden eteen oli tehty paljon työtä. Toteuttamiskelpoista mallia ei kuitenkaan löytynyt, vaan koulutus olisi tullut kohtuuttoman kalliiksi joko opiskelijalle tai STI:lle. Vikaa ei ollut suunnittelijoissa, vaan aika ei yksinkertaisesti ollut vielä kypsä.

Syksyllä 2023 uudistetussa strategiassa STI:lle asetettiin rohkea tavoite: ”Hallitukselle esitetään vuoden 2024 loppuun mennessä vaihtoehdot akkreditoidun koulutuksen järjestämisestä. Strategiakaudella (2026 loppuun mennessä) hallitus tekee päätöksen koulutuksen aloittamisesta.” Asiat lähtivät kuitenkin etenemään tätäkin nopeammin, koska 2000-luvulla akkreditoinnin saaneella norjalaisella Fjellhaugin korkeakoululla oli jo valmiiksi halukkuutta laajentaa teologikoulutuksensa hyödyttämään myös suomalaisia opiskelijoita. Yhteistä koulutusohjelmaa lähdettiin suunnittelemaan vauhdikkaasti ja määrätietoisesti. Tämän vuoden huhtikuussa aukeaa haku syyskuussa alkavaan ”Theology, Mission, Ministry” -kandidaatin koulutukseen.

Alkava koulutus on herättänyt paljon mielenkiintoa, ja myös siihen hakemisesta kiinnostuneiden määrä vaikuttaa lupaavalta. Edessä on merkittävä muutos, emmekä suinkaan vielä tiedä, mitä kaikkea se tulee merkitsemään. Tästä muutoksesta huolimatta tulemme jatkamaan edelleen myös yliopistossa opiskelevien tukemista sekä kaikille avoimia luentoja ja niiden striimauksia.

Pyydän esirukouksianne tämän tärkeän uuden alun puolesta, että Herra antaisi kaiken, mikä on tarpeen, kuten on tähänkin asti antanut. ”Jos Herra ei taloa rakenna, turhaan näkevät rakentajat vaivaa.” (Ps. 127:1)

SOILI HAVERINEN
PÄÄSIHTEERI
12.2.2025

HYVÄ HETKI LIITTYÄ STI:N TUKIJÄSENEKSI

Oletko ehkä poiminut tämän lehden mukaasi vaikkapa jostakin tilaisuudesta ja voisit itse ryhtyä STI:n tukijaksi ja saada jatkossa Kulmakivi-lehden kotiisi? Nyt on hyvä hetki liittyä STI:n tukijäseneksi! Tai onko sinulla ehkä ystävä tai sukulainen, joka ei vielä ole STI:n tukijäsen, mutta voisi olla kiinnostunut ryhtymään sellaiseksi?

Haastamme sinua kertomaan ystävillesi ja sukulaisillesi STI:n työstä, Kulmakivestä ja STI:n tukijäsenyydestä. Jos saat vähintään yhden uuden tukijäsenen mukaan, lähetämme sinulle ilmaiseksi valitsemasi Iustitia-kirjan.

Tukijäseneksi voi liittyä lähettämällä sähköpostia osoitteeseen sti@sti.fi tai ilmoittautumalla lomakkeella osoitteessa www.sti.fi/lahjoita/tukijaksi

Liittymissähköpostissa tulee kertoa tukijäsenen nimi, osoite ja onko ”opiskelija” vai ”ei-opiskelija” sekä puhelinnumero, jotta STI voi tarvittaessa tarkistaa ilmoituksen soittamalla uudelle tukijäsenelle. Emme anna yhteistietoja eteenpäin esim. suoramarkkinointiin. Jos uusi tukijäsen ilmoittaa samassa sähköpostissa kuka hänet on kutsunut tukijäseneksi, lähetämme uuden Iustitia-kirjan suosittelijalle.

TARKKAILE POSTIASI - VUODEN 2025 TUKIJÄSENMAKSUKIRJEET TULEVAT

Vuoden 2025 tukijäsenmaksukirjeet tulevat lähiviikkojen aikana postitse tukijäsenillemme. Halutessasi voit maksaa tukijäsenmaksusi tämän lehden välistä löytyvällä pankkisiirtolomakkeella. Käytäthän maksaessasi viitenumeroa, joka löytyy lehden takasivulta osoitetietojesi yläpuolelta. Tämä helpottaa tukijäsenmaksun kirjautumista oikein ja säästämme pankkikuluissa.

Aikaa tukijäsenmaksun maksamiseen on maaliskuun loppuun asti. Maksu on henkilöjäseniltä 50 € ja yhteisöjäseniltä 100 € (seurakunnat, yrittäjät yms.). Opiskelijoilta emme peri tukijäsenmaksua, ja he saavat Kulmakiven sähköisessä muodossa.

STI:n talous on tukijäsentemme ja työmme ystäviemme taloudellisen tuen varassa. Vähintään yhtä tärkeää on se, että työmme puolesta rukoillaan. Kiitos sinulle siitä, että olet mukana STI:n tukijoukoissa! Ilman laajaa ystäväjoukkoa työmme ei olisi mahdollista.

TARVITSEEKO APOLOGIA PÄIVITYSTÄ? STI:N KEVÄTKAUDEN AVAJAISET 15.1.

Tarvitseeko apologia päivitystä? STI:n kevät ja alkanut vuosi käynnistyi kysymystä käsittelevällä terävällä ja ajankohtaisella paneelikeskustelulla, johon osallistui rautainen kaksikko: Kansanlähetysopiston apologialinjan vastaava, diplomi-insinööri Miikka Niiranen ja STI:n teologinen asiantuntija, teologian tohtori Vesa Ollilainen. Keskustelua moderoi pääsihteeri Soili Haverinen.

APOLOGIA – MITÄ SE ON JA KAUANKO OLETTE OLLEET SIITÄ KIINNOSTUNEITA?

Niirasen kiinnostus apologiaan heräsi jo nuorena. Hän muistelee pohtineensa intuitiivisesti kosmologista argumenttia jo 11-vuotiaana. Kosmologinen argumentti on väite, jossa vedotaan siihen, että maailmankaikkeudella on oltava luoja ja alkusyy. Ollilaisen mielenkiinnon taas herätteli aikanaan Stefan Gustavssonin teos Mihin uskomme perustuu? Häntä puhutteli erityisesti teoksessa esiintyvä filosofinen uskontojen vertailu.

Apologia sanana tulee kreikan kielestä tarkoittaen puolustuspuhetta. Raamatusta Niiranen mainitsee Paavalin puolustuspuheet yhdeksi varhaisimmaksi ja tunnetuimmaksi esimerkiksi kristillisestä apologiasta. Apostolien teoissa on useita Paavalin puolustuspuheita. Apologia usein mielletään uskon puolustamiseksi. Apologian kirjo on valtavan laaja ja sitä voidaan harjoittaa monin eri tavoin. Ollilainen jatkaa tästä ja tähdentää, kuinka hän itse mieltää apologian ensisijaisesti olevan ”evankeliumin puolustamista”.

MITÄ APOLOGIA MERKITSEE TEILLE?

Yksi keskeisin apologian aihealue käsittelee kärsimyksen ongelmaa. Niiranen kertoo, että ’teodikeat’ (apologeettiset vastaukset kärsimyksen ongelmaan) tarjosivat hänelle apua kärsimysten keskellä. Tietynlainen kärsimyksen järjellistäminen ja argumentteihin perehtyminen etukäteen auttoivat häntä myöhemmin prosessoimaan isompia vastoinkäymisiä. Ollilaiselle vuorostaan yhdeksi merkittävimmäksi apologian osa-alueeksi on vuosien varrella noussut historiallinen Jeesus-tutkimus, osittain hänen opinto-

jensa tähden. Kaikki kristinuskossa on loppujen lopuksi kiinni siitä, onko Jeesus totisesti noussut kuolleista.

APOLOGIA NYKYPÄIVÄNÄ

Ollilainen kommentoi, kuinka yksi hyvin ajankohtainen ja yleinen apologian osa-alue on uskon rationaalinen puolustus. Elämme tieteellisvaikutteisessa yhteiskunnassa, minkä tähden uskon rationaalinen puolustaminen on tärkeää ja se uppoaa moniin. Yksi hyvä keino on myös vertaileva lähestymistapa, jossa laitetaan maailmankatsomuksia rinnakkain samalle viivalle ja nähdään kunkin heikkoudet ja vahvuudet. Niirasen mukaan kulttuurimme on pinnallistunut hyvin paljon, ja tiedonlähteenä videot valtaavat alaa. Kirjallisuutta ei enää valitettavasti lueta. Ollilaisen mielestä politiikka on pitkälti korvannut uskonnon, ja siitä on tullut ihmisten maailmankatsomus.

Niiranen tuo esiin todellisen kristittyjen haasteen nykypäivänä: ”Tulemme olemaan vähemmistö”. Vakaumuksellisten kristittyjen valta-asema on väistynyt, ja tähän todellisuuteen on mukauduttava. ”Ymmärrys ihmisyydestä on heikentynyt huomattavasti”, Ollilainen kommentoi ja muotoilee jälkikristillisen ajan haasteen seuraavanlaisesti: ”Ihmiset ymmärtävät kristillisen uskon väärin ja ovat kuitenkin harhaisesti varmoja siitä.”

HYVÄTKÄÄN ARGUMENTIT EIVÄT MUUTA SYDÄNTÄ.

USKON JA JÄRJEN RAJA?

Lopulta kuitenkin yksinomaan Pyhä Henki herättää meissä uskon. ”Apologialla on rajansa. Hyvätkään argumentit eivät muuta sydäntä.”, Ollilainen toteaa. On olemassa todella hyviä argumentteja, mutta ihminen ei syystä tai toisesta yksinkertaisesti vaan tahdo uskoa. Tähän pohjaten Ollilainen toteaa: ”Tämän tähden en usko yksinomaan rationaaliseen apologiaan.” Ollilainen jatkaa siitä, kuinka järki ei päätä millainen Jumala saa olla. Se on annettu meille Raamatussa. Järki palvelee eikä ole etusijalla. Miikka jatkaa tästä: ”Olemme läpikotaisesti langenneet, emme vain pieniltä palasilta. Tämänkin tähden järjen tulee olla palvelija.”

TEKSTI: OLIVER SAVOLAINEN
KUVA: KIRSI KURU

RAAMATTUOPISTON REHTORI MARJA-KAARINA MARTTILA: JUMALA TEKEE SALAISTA TYÖTÄÄN SANANSA VOIMALLA

STI:n hallituksen varajäsen Marja-Kaarina Marttila on isoäiti, teologi, lehtori, rehtori ja viettänyt merkittävän osan elämästään lähetyskentillä. Miten hänen kutsumuksensa on muuttunut ajan myötä?

Mitä haluaisit ensin kertoa itsestäsi?

Olen isoäiti, joka iloitsee iän ja armon karttumisesta! Vuodet eivät aina tuo viisautta, mutta koettelemukset antavat ymmärrystä: elämän tarkoitus on olla Jumalan rakkauden kohteena. Kalenteriini kuuluu lapsenlapsen kanssa hulluttelu, keskustelut aikuisten lastemme kanssa, ikääntyvien vanhempiemme auttaminen ja arjen treffit mieheni kanssa. Vapaalla luen tai hoidan pienempää ja vähän isompaa puutarhaa otsa hiessä ja kädet rakoilla. Kasvun ihmeen katselu ja luonnonantimista kokkaaminen ovat minulle luksusta.

Toimit Suomen Raamattuopiston rehtorina. Mitä työhösi kuuluu?

Minua kiehtoo työssäni ongelmien ratkominen ja jatkuva uuden oppiminen. Siihen kuuluu eri-ikäisten ihmisten kohtaamista, pedagogista ideointia, taloussuunnittelua, opiskelijoiden hyvinvoinnista huolehtimista eli opistomme arjen johtamista opettajien ja muun henkilöstön kanssa. Olen aloittanut SRO:ssa opettajana 1993, ja opetustilanteen vuorovaikutus innostaa minua edelleen, oli sitten aiheena Raamattu tai maahanmuuttajille yhteiskuntamme arvot ja työelämän kiemurat. Sielunhoito ja ohjauskeskustelut ovat keitaita, sillä silloin saan kohdata yhden ihmisen ja rukoilla yhdessä.

Millaiset seikat vetivät sinut aikanaan teologian pariin?

Kasvoin keisarin ja vallankumouksen aikaan Etiopiassa eli lähetyskentällä maailman suurimman luterilaisen kirkon (Mekane Yesus) huomassa, sen lähetysasemilla ja myös Keniassa lähetyslasten sisäoppilaitoksessa. Aikuiset olivat kirkon työntekijöitä eri kansoista ja heimoista, siis lähetyssaarnaajia, opettajia, pappeja ja sairaaloiden henkilökuntaa. Lukioaikana pidin pyhäkoulua, olin mukana nuorten toiminnassa seurakunnassa ja opiskeluaikana OPKO:ssa. Niissä sain luontevasti opetella hengellisen työn aakkosia ja vastuunkantamista. Eri kulttuureja pohtivat ja teologiset keskustelut kuuluivat elämääni jo varhain, ja vaikka harkitsin muitakin aloja, päädyin opiskelemaan teologiaa Helsinkiin.

Miten kuvailisit kutsumustasi? Millä tavoin se on muuttunut ajan myötä?

Piispa Olavi Rimpiläinen vihki minut lehtoriksi Oulussa 1994 ja hän rohkaisi

meitä kirkon opetustehtävän uskolliseen hoitamiseen. Kutsumukseni Raamatun opettajana vahvistui lähetyskentällä Mongoliassa, kun opettelin uuden kielen voidakseni sillä opettaa ja kääntää kristillistä kirjallisuutta. Sain nähdä Jumalan tekevän salaista työtään Sanansa voimalla kuulijoiden sydämissä. Kaikkia meitä tarvitaan ja Pyhä Henki jakaa armolahjoja kullekin. Kun uskonpuhdistuksen juhlavuonna 2017 Mongoliaan perustettiin luterilainen kirkko, kiitollisena totesin, että paikkani on nyt Suomessa opettamisen ja oppilaitosjohtamisen piirissä.

Mitä terveisiä haluaisit lähettää nykyisille teologian opiskelijoille?

Opettele tuntemaan hyvin Raamattua, sillä se on teologin tärkein työväline. Olkoon sana sinun suussasi ja sydämessäsi eli keskustele siitä ja tutki sitä yksin kammiossasi rukoillen. Sitoudu messussa käymiseen ja elä rohkeasti kristittynä arjessa, älä mukaudu vaan uudistu. Muut teologin työssä tarvittavat tiedot ja taidot opit kyllä, kunhan perusta on rakennettu kestäväksi.

HAASTATTELU: SOILI HAVERINEN
KUVA: SARI SAVELA

KAIKKIA MEITÄ TARVITAAN JA PYHÄ HENKI JAKAA ARMOLAHJOJA KULLEKIN.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

TAUSTAA: Suomen Raamattuopistoa ylläpitää itsenäinen kristillinen järjestö, Suomen Raamattuopiston Säätiö, joka on yksi STI:n jäsenjärjestöistä. Järjestön tarkoitus on julistaa evankeliumia, opettaa Raamattua, tarjota ihmisille hengellinen koti ja tukea lähetystyötä.

Messuun, mutta minne?

www.kirkkokansa.fi

VIERAILULLA FJELLHAUGISSA

STI:n teologinen asiantuntija Vesa Ollilainen ja pääsihteeri Soili Haverinen kävivät tammikuun lopussa tapaamassa yhteistyökumppaneitamme Fjellhaug International University Collegessa Oslossa. Vierailulla tutustuttiin korkeakoulun tiloihin ja historiaan, sekä käytiin läpi merkittävä määrä kandikoulutuksen aloitukseen liittyviä asioita.

Syksyllä käynnistyvän englanninkielisen koulutuksen opinto-ohjelma on jo hyvällä mallilla. Haku aukeaa huhtikuussa, mutta jo nyt kiinnostuksensa voi ilmaista, vaikkapa laittamalla asiasta sähköpostia Vesa Ollilaiselle (vesa.ollilainen@sti.fi), jotta saa ajantasaisen informaation sähköpostiinsa. Kolmivuotisen koulutuksen ensimmäinen vuosi (60 op) tulee olemaan oma kokonaisuutensa, jonka voi halutessaan suorittaa myös vaikkapa jonkin muun tutkinnon sivuaineopintoina.

STI:n pääsihteeri Soili Haverinen, teologinen asiantuntija Vesa Ollilainen ja Fjellhaugin rehtori Frank-Ole Thoresen / STI arkisto

KIRKON ALOJEN OPISKELIJAT KOOLLA STI:SSA

Hänen Majesteettinsa palveluksessa -päivä kokosi lauantaina 1.2. STI:n tiloihin kirkon alojen opiskelijoita aina Kokkolasta asti. ”Sinut on kutsuttu!” -teeman mukaisesti päivän opetusten ja keskustelujen aiheet käsittelivät kutsumusta eri näkökulmista. Päivään osallistui 15 opiskelijaa, ja se järjestettiin yhdessä STI:n, Suomen Lutherilaisen Evankeliumiyhdistyksen, Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen ja Suomen Raamattuopiston nuorisotyön kanssa.

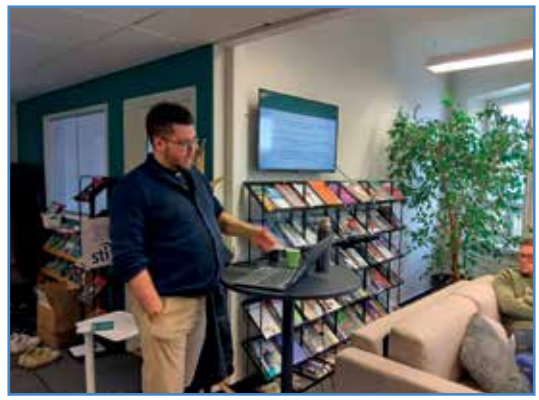

Kurssilaisia kuuntelemassa Kansanlähetyksen juniori-ja nuorisotyön aluekoordinattorin Toni Kokkosen opetusta / STI arkisto

KIRKKOKANSA-YHTEISTYÖ SYVENEE

STI:n jäsenjärjestöjen tiivistynyt yhteistyö on saanut yhä konkreettisempia muotoja. Joulun alla kokoonnuimme yhteiseen Kirkkokansan adventtijuhlaan Helsingin Luther-kirkolle. Adventtijuhlan tilaisuuksien striimit ovat edelleen katsottavissa Kirkkokansan YouTube-kanavalla: youtube.com/@Kirkkokansa. Tämän jälkeen kirkkokansa.fi -sivustolle on koottu tiedot Kirkkokansa-yhteistyössä mukana olevien järjestöjen messuyhteisöistä. 22 paikkakunnalta on listalla 31 yhteisöä.

Sivusto on viesti siitä, että pyrimme löytämään yhdessä ratkaisuja liikkeidemme kohtaamiin kirkollisiin kysymyksiin sekä keskinäisen luottamuksen viesti omalle väellemme. Sivusto on noteerattu varsin laajasti kirkollisessa mediassa. Toivottavasti tämän myötä yhä useampi löytää Kirkkokansan messuyhteisöjen piiriin.

TALOUDESTA

Vaikka STI:n tilinpäätös ei ole vielä valmistunut, on mahdollista tarkastella jo alustavasti viime vuoden lukuja. Kuvasta näet vertailun kuukausittaisista tuloista ja menoista vuonna 2024. Tuloja on ollut yhteensä 302t€, josta varainhankinnan osuus 267t€. Kannatus ei yltänyt sille budjetissa asetettuun tavoitteeseen (298,5t€), mutta toisaalta myös kulumme (-381t€) olivat budjetoitua (-422t€) pienemmät. Vuokrakulut pysyivät tarkasti budjetissa, vaikka syksyllä 2023 oli vielä epävarmaa, milloin muutto toteutuu. Näillä näkymin viime vuoden taloudellinen tulos tulee olemaan noin -79t€.

Jokainen STI:n vuosi on Jumalan ihme ja kiitoksen aihe, koska taloutemme on vapaaehtoisen kannatuksen varassa ja koostuu suuresta määrästä eri kokoisia puroja. Suurkiitos sinulle, että olet omalta osaltasi mukana!

TEKSTI JA DIAGRAMMI: SOILI HAVERINEN

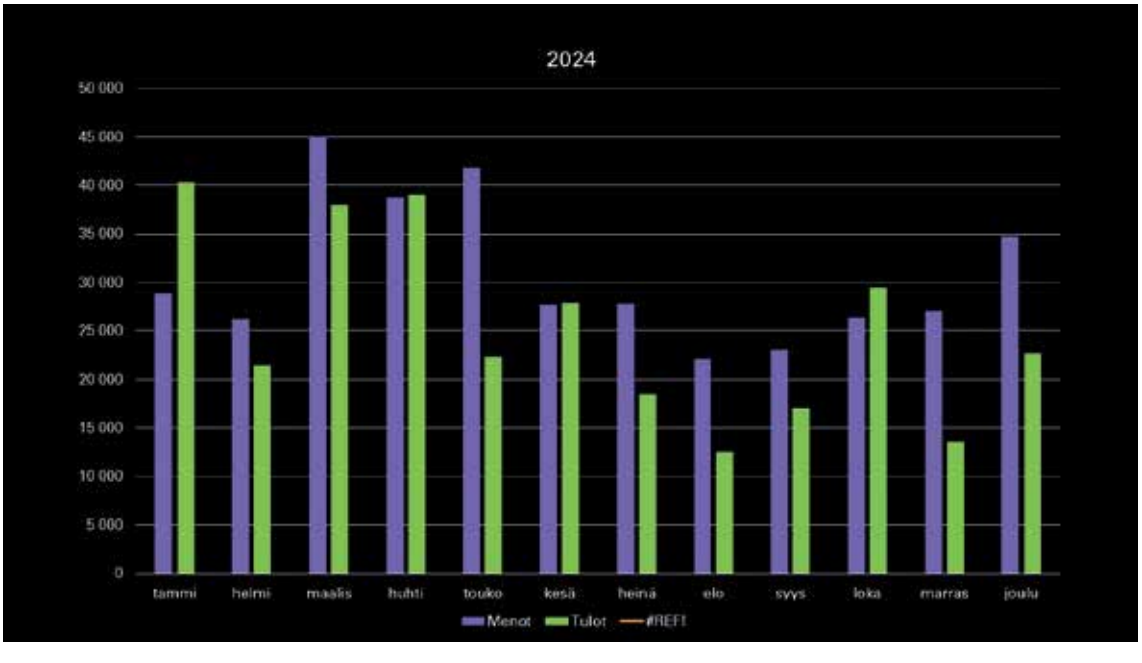

”ME USKOMME” – NIKEAN USKONTUNNUSTUS 1700 VUOTTA

Tammikuussa järjestetyillä Perusta-lehden teologisilla opintopäivillä pysähdyttiin Nikean uskontunnustuksen äärelle sen 1700-vuotissyntymäpäivien merkeissä. Se hyväksyttiin 1. ekumeenisessa kirkolliskokouksessa Nikeassa (Nikaiassa) 325 jKr. Päivien otsikko oli ”Me uskomme”.

IHMINEN ON USKOVA JA USKONNOLLINEN OLENTO

Otsikko tunnustaa todeksi ihmisestä sen, että hän on olento, joka uskoo johonkin. Ihminen on aina uskova olento, ja tuolla uskolla on aina kohde. Tämä todellisuus liittyy ensimmäiseen käskyyn ”Minä olen Herra, sinun Jumalasi. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani.” Uskonpuhdistajamme Martti Luther selittää Isossa Katekismuksessa:

> *Jumalaksi kutsutaan sitä, jolta tulee odottaa kaikkea hyvää ja johon on turvauduttava kaikessa hädässä. Jonkun Jumala on juuri se, mihin hän sydämen pohjasta luottaa ja uskoo. Näinhän olen usein sanonut: pelkkä sydämen luottamus ja usko luovat sekä Jumalan että epäjumalan. Mikäli usko ja luottamus ovat oikeita, on myös Jumalasi oikea. Missä sitä vastoin luottamus on valheellista ja väärää, siellä ei ole oikeaa Jumalaa. Nämä kaksi nimittäin kuuluvat yhteen, usko ja Jumala. Sinun Jumalasi on oikeastaan - näin sanon - se, mihin sydämesi kiintyy ja minkä varaan sen uskot.*

Jokaisella ihmisellä on usko ja jokaisella ihmisellä on jonkinlainen jumala, johon tuo usko kohdistuu. Ja missä on usko, siellä on myös jumalanpalvelus, muodossa tai toisessa (tätä käsittelee toinen käsky). Ihminen on paitsi parantumattomasti uskova myös parantumattomasti uskonnollinen olento – itse asiassa luotu sellaiseksi.

Kutsumme yhteiskuntaamme maallistuneeksi ja jälkikristilliseksi, mutta ne määreet eivät tarkoita uskon katoamista. Sekulaarin maailman jumalat ovat ehkä toisenlaiset kuin antiikin, mutta niiden juovuttavuus ja ankaruus eivät ole kadonneet. Ihmisen uskonnollisuus on ilmeistä, kun huomaamme, millä kiihkolla yhteiskunnassa suhtaudutaan poliittisiin puolueisiin, presidenttiehdokkaisiin, woke-ideologiaan tai ilmastonmuutokseen. Jumala voi olla persoona mutta myös ihanne tai ideologia.

USKOLLA ON OLTAVA OIKEA SISÄLTÖ JA KOHDE

Lause ”Me uskomme” on siis yksinkertainen toteamus koko ihmiskunnan tilasta. Mutta kun ihmisellä on sekä usko että jumala, on tärkeää, että usko kohdistuu todelliseen Jumalaan, ei kuvitteelliseen. Uskon kohteella on oltava sisältönsä mutta ei mikä tahansa.

Edellä kuvatun kaltaisessa maailmassa ”Me uskomme” ovat alkusanat kristilliselle uskontunnustukselle. Emme ainoastaan usko. Uskolla on myös tietty kohde ja tietty sisältö. Tämän uskon ytimen löydämme apostoli Paavalin kirjeestä Korintin kristityille:

> *Veljet, minä palautan mieleenne sen evankeliumin, jonka olen julistanut teille. Te olette ottaneet sen vastaan ja pidätte siitä kiinni, ja sen avulla te myös pelastutte, jos säilytätte sen sellaisena kuin minä sen julistin; muuten olette turhaan tulleet uskoviksi. Ennen muuta annoin teille tiedoksi tämän, minkä itse olin saanut vastaanottaa: – Kristus kuoli meidän syntiemme vuoksi, niin kuin oli kirjoitettu, hänet haudattiin, hänet herätettiin kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu, ja hän ilmestyi Keefakselle ja sitten niille kahdelletoista.* (1. Kor. 15:1–4)

Yhtäältä kristillinen usko on teologiaa: se opettaa meille Jumalasta ja tämän suuresta pelastusteosta Kristuksessa. Toisaalta kristillinen usko on historiallista: Tämä Jumala on todella olemassa. Tämä Jumala todella toimii ajassa ja paikassa. Risti ja tyhjä hauta oikeuttavat tämän uskon ja vastaavasti osoittavat vääräksi muut uskot. Tämä evankeliumi tai uskontunnustus – näitä sanoja voidaan käyttää synonyymeinä – on säilytettävä muuttumattomana. Tämän uskonopin päivittäminen muotiarvojen tai muotiuskomusten mukaiseksi kieltää tosiasiat, turmelee kristillisen uskon ja tuhoaa kristillisen kirkon.

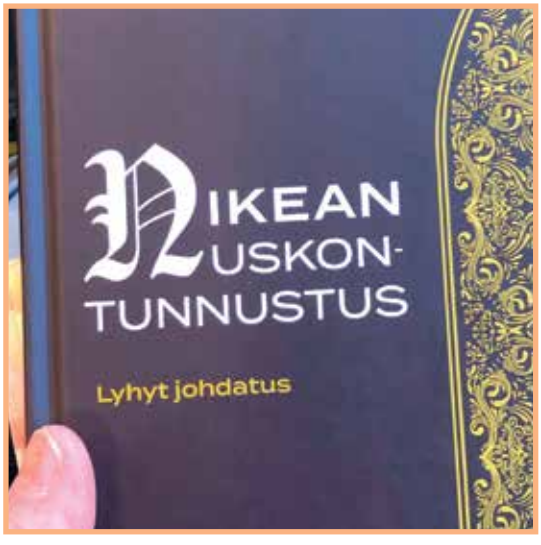

Päivien teemaan sopii vielä sana Juudaan kirjeestä (jae 3): ”Rakkaat ystävät! Hartaasti olen halunnut kirjoittaa teille yhteisestä pelastuksestamme, ja nyt sain aiheen kehottaa teitä taistelemaan sen uskon puolesta, joka pyhille on kertakaikkisesti annettu.”

(Kirjoitus on kevyesti muokattu versio Perusta-lehden Teologisilla opintopäivillä 2.1.2025 pidetystä avauspuheenvuorosta.)

TEKSTI JA KUVA: VESA OLLILAINEN

PERHEELLINEN OPISKELIJA

”Mutta nainut huolehtii maailmallisista, kuinka olisi vaimolleen mieliksi, ja hänen harrastuksensa käy kahtaalle.” Harrastukseni on tosiaan käynyt kahtaalle avioiduttuani. Teologian opiskelun rinnalle on tullut ensin aviomiehen rooli, ja sitten myös perheen isän rooli. Molempia rooleja koskee useita Jumalan sanan velvoitteita, ja siksi kristittynä miehenä pidän näitä rooleja keskeisinä. Ne kuuluvat tärkeysjärjestyksessä ensimmäisiksi, ja vasta niiden jälkeen tulee opiskeleminen ja harrastus.

Aviopari on Jumalan edessä yksikkö, kuten luomiskertomus sekä useat muut kohdat osoittavat. Yhdellä lihalla ei voi olla kahta erillistä elämää, vaan yksi. Ja kuten Paavali opettaa, miehenä olen tämän ruumiin pää, ja silloin myös vastuussa tästä yksiköstä. Yhtä aikaa se tekee elämästä jäsennetympää, mitä olen kaivannut, mutta se tuo myös vastuun taakan. Jos vaimoni ja minä lankeaisimme, kysyisi Jumala minulta, missä me kuljemme, kuten hän kysyi Aadamilta.

Se, että olen Jumalan velvoittamana aviomiehen ja isän roolissa, tuo rajoitteita opiskelulleni, mutta vielä suuremmin se tuo merkitystä joka päivä sille mitä teen ja miten sen teen. Ajan hukkaaminen tuntuu painavammin omallatunnolla. En ole vastuussa vain itsestäni Jumalalle, vaan myös perheestäni. Jumala käskee isiä olemaan läsnä lapsilleen. Sitähän rakkaus, kurinpito ja neuvonanto vaativat. En voi neuvoa lastani jumalanpelkoon, totuuteen ja viisauteen, jos en ole läsnä hänen elämässään. Tämä on palkitsevaa, sillä Jumala

on luonut ihmiseen, ehkä erityisesti mieheen, kaipuun siitä, että häntä tarvitaan.

Tämä uusi elämänvaihe on saanut pohtimaan, mitä on hyvä elämä. Kotimaassamme ihmiset yleisesti antavat tässä suuren painoarvon oman valinnan vapaudelle. Oma valinta parisuhteesta ja seksuaalisesta elämästä, ja oma valinta lasten saannista ovat tärkeitä, ja siksi ihmiset jätetään tekemään päätökset niistä itsenäisesti, mutta myös usein täysin ilman ohjeistusta. Ajattelen, että Jumala antaa perheestä hyvän ikeen, jos vain ihminen ottaa sen vastaan.

TEKSTI JA KUVA: JOOSUA TUPPURAINEN, TEOLOGIAN OPISKELIJA

KENTIES JUURI TÄLLAISTA AIKAA VARTEN?

Jokainen koulun uskontotunnilla hereillä ollut tietää, että idän ja lännen kirkkojen ero liittyi aikoinaan monen muun asian ohessa ns. Filioque -kiistaan. Kysymys oli siitä, että lännessä kirkko teki lisäyksen Nikean uskontunnustuksen kolmanteen uskonkappaleeseen. Suomeksi kohta kuuluu: ”Me uskomme Pyhään Henkeen, Herraan ja eläväksi tekijään, joka lähtee Isästä ja Pojasta”. Filioque tarkoittaa suomeksi juuri: ”ja Pojasta”; sen lännen kirkko lisäsi. Itse asiahan on Raamatun valossa sinänsä ihan oikein, Henki on Isän Henki ja Pojan Henki. Mutta idän kirkon kielteinen reaktiokin on ymmärrettävä: toki kokonaiskirkon tunnustuksista pitäisi päättää yhdessä.

Nyttemmin jopa Suomessa on herännyt keskustelu, tulisiko lisäys poistaa. Jo taivaan akatemiaan siirtynyt Simo Kiviranta kirjoitti kuitenkin joskus: ”Jos Pyhä Henki ei lähde Pojasta, tullaan siihen tilanteeseen, johon on nyt ei-kristillisten uskontojen tulkinnassa tultu: Isällä on kaksi kättä. Yksi käsi on Poika, joka on yhtä kuin historiallinen kristinusko. Se on Jumalan tapa toimia länsimaisen kulttuurin piirissä. Pyhä Henki on toinen käsi, joka on riippumaton Pojasta. Henki toimii myös muissa uskonnoissa, emmekä me vielä tiedä, mihin se johtaa.”

Toinen itseäni viisaampi, jonka kutsun todistajaksi tässä kiista-asiassa, on Juha Vähäsarja. Hän on todennut: ”Siis se, että Pyhä Henki lähtee myös Pojasta, korostaa, että Pyhä Henki ohjaa Jumalan luo aina Jeesuksen kautta. Hänessä on elämä ja vain hänessä. Hän on tie Isän luo ja vain hän. Jos Pyhän Hengen työ irtautuu Pojasta, se johtaa vaaralliseen avaruuteen suhteessa kristinuskolle vieraisiin oppeihin Pyhän Hengen työstä. Menestysteologia, uususkonnot ja sisäisen paranemisen ääriopit ovat tästä varoittavia esimerkkejä.”

Edelleen voisi kysyä: eikö vanha jako Pyhän Kolminaisuuden sisään- ja ulospäinsuuntautuviin tekoihin ole toisaalta kirkollisen kiistan avain? Edellisestä tiedämme äärimmäisen vähän - ja ymmärtääkseni sitä puolta korostaa perinteisesti idän kirkko. Tästä ”sisätrinitaarisesta” näkökulmasta on oikein, että Isä on aluton, syntymätön ja että Poika syntyy Isästä ja Pyhä Henki lähtee Isästä. Lännessä taas painotetaan enemmän jälkimmäistä, ”ulkotrinitaarista” näkökulmaa ja sen osalta Jeesus sanoo kyllä lähettävänsä Totuuden Hengen. Eli in bona fide sopu olisi aivan mahdollinen, eikä tarvitsisi eikä ehkä edes kannattaisi lisäykseen puuttua; se kun toisaalta voi suojella meitä vakaviltakin eksymisiltä tänä sekavana ja kaiken kyseenalaistavana aikana. Siunatkoon (+) meitä Kaikkivaltias ja Kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki! Aamen.

TEKSTI: PETRI KORTELAHTI,
JULISTUSTYÖN JOHTAJA /
SUOMEN RAAMATTUOPISTO
KUVA: PETRI VÄHÄSARJA

IUSTITIA 40 JULKAISTAAN TÄNÄ VUONNA

Julkaisu kantaa nimeä ”Kaaresuvannosta Gambiaan - Näkökulmia lestadiolaisuuden historiaan”. Tässä teoksessa useat tutkijat valaisevat lestadiolaisuuden historiaa, opillisia käsityksiä ja uskonnollista mentaliteettia. Uskonnollisen liikkeen traditiota ja jatkuvuutta pohditaan eri puolilta, myös liikkeen hajaannusten erilaisten tulkintojen näkökulmista. Painopiste on vahvasti liikkeen kansainvälisen roolin tarkastelussa. Herätysliikkeen lopulta varsin vähän tunnettu kehitys Ruotsissa 1900-luvulla saa valoa kahdessa artikkelissa. Niin ikään kansainvälistyvän herätysliikkeen uusien aluevaltausten mukana lukija siirtyy Baltiaan ja Afrikkaan.

Kirjoittajat ovat paneutuneet tutkijan tarkkuudella aihepiiriinsä riippumatta akateemisista positioistaan. Osa artikkeleista on enemmän tai vähemmän akateemisluonteisia tutkielmia, jotkut ehkä enemmän tietyn ajan ja ilmiön kuvailua. Ennen kaikkea on huomattava, että aikakauskirja tuo aivan uutta tietoa lestadiolaisen herätysliikkeen kehityksestä. Julkisuus ja valtamedia ei ole nostanut esille herätysliikkeen kansainvälistymistä 2000-luvulla sillä painoarvolla, jonka sen kirkkohistoriallinen merkitys ansaitsisi.

Teoksen arvioitu julkaisuajankohta on toukokuun loppupuolella.

PÄÄSIHTEERIN VIERAILUT:

* Ke 26.2. Base, Nuorten aikuisten ilta, Kohtaamispaikka, Lahti
* To 6.3. Stadin Breikki opiskelijailta, Kansanlähetys, Helsinki
* La 8.3. Raamattulauantai, Suomen Raamattuopisto, Lappeenranta
* La 8.3. Naisten ilta, Sley, Armonkallio, Lappeenranta
* Ti 11.3. Opiskelijailta, Evankeliset opiskelijat, Rovaniemi
* Ke 12.3. Opiskelijailta, Evankeliset opiskelijat, Oulu
* Su 6.4. Kohtaamispaikka, Kansanlähetys, Turku
* Ke 9.4. Opiskelijailta, Evankeliset opiskelijat, Tampere
* Ti-ke 8.-9.4. Kirkkokansan teologinen symposium, Kansanlähetysopisto, Ryttylä
* Pe-la 25.-26.4. Apologiaforum, Kansanlähetysopisto, Ryttylä

TEOLOGISEN ASIANTUNTIJAN VIERAILUT:

* Su 9.3. Saarna, Lähetyskeskus, Ryttylä
* Ma 10.3. Luennot uskontoteologiasta, Kansanlähetysopisto, Ryttylä
* Su 16.3. Messu, Helsingin Kansanlähetys, Alppikoti
* La-su 29.-30.3. Raamatun punainen lanka, Lappeenranta
* Su 13.4. Kohtaamispaikka, Jyväskylä
* Pe-su 25.–27.4. Apologiaforum

Opiskele teologian kandidaatiksi STI:n kautta

Syksystä 2025 alkaen Suomen teologinen instituutti tarjoaa mahdollisuuden suorittaa englanninkielinen teologian kandidaatin (Bachelor) tutkinto yhteistyössä norjalaisen Fjellhaug International University Collegen kanssa.

Lue lisää https://sti.fi/etusivu/uusi-teologikoulutus-2025/
tai ota yhteyttä teologiseen asiantuntijaamme: vesa.ollilainen@sti.fi

Haku aukeaa huhtikuussa 2025

Osoite
Kaisaniemenkatu 4 A 7. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin
sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu
www.sti.fi

Lahjoitustilit ja MobilePay
Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH
Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH
MobilePay numero 51533

Työntekijät
pääsihteeri Soili Haverinen
sihteeri Kirsi Kuru
teologinen asiantuntija Vesa Ollilainen

Aukiolo: STI avoinna lukukausien aikana arkisin klo 9-16.

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille viisi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja
puheenjohtaja Tom Säilä, SLEY

Jäsenjärjestöt
Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetysyhdistys Kylväjä
Lähetysyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa. Vuositukijäsenmaksu 50 euroa (opiskelijat maksutta, yhteisöt 100 euroa, ainaisjäsenyys 800 euroa). STI ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja. Jos haluat lahjoittaa kirjoja, niin ole ensin yhteydessä STI:n henkilökuntaan.

Rahankeräyslupa RA/2018/904
Poliisihallituksen arpajaishallinto myönsi STI:lle uuden rahankeräysluvan 4.11.2020. Lupa on toistaiseksi voimassa oleva. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisutoimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru
Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 4 A
00100 HELSINKI

KANSIKUVAT: PEXELS.COM
KUVA KEVÄÄN AVAJAISISTA / KIRSI KURU

TEHÄN TIEDÄTTE, ETTÄ KUN USKONNE SELVIYTYY KOETUKSESTA, TÄMÄ KASVATTAA TEISSÄ KESTÄVYYTTÄ. (JAAK. 1:3)